

Miljöprövningsdelegationen
Veronica Driberg
Direktnr 010-22 50 279
Faxnr 010-22 50 110
veronica.driberg@lansstyrelsen.se

OVANÄKERS KOMMUN Miljö- och byggkontoret	
2013-11-21	
Dnr 2013.454.	Planbet.

Bergvik Skog
Trotzgatan 25
791 71 Falun

Föreläggande om kompletteringar till ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Beslut

Miljöprövningsdelegationen förelägger er att lämna följande kompletteringar av underlaget till er ansökan om tillstånd till vindkraftsprojekt Hälsingeskogen.

Ansökan

- Motivera yrkandet att tillståndstiden skall gälla tillsvidare och inte som praxis dvs. planerad livslängd för vindkraftsparken (omkring 20-35 år). I MKB:n anges att den tidsmässigt omfattar anläggningsskede, driftskede och avvecklingsskede. Tydliggör huruvida tiden efter det som idag anges som livslängd för vindkraftverken beskrivs i MKB:n. Om tillståndstiden ska gälla tillsvidare krävs att alla bedömningar av påverkan/effekter/konsekvenser i MKB:n också omfattar denna tidsperiod.
- Bolaget ansöker om att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft med maximalt 83 vindkraftverk med tillhörande anläggningar, vägar och kringutrustning. Av bilaga 1.20 Vägnät samt 1.22 Elnät framgår att några mindre sträckor av väg- och elnätet ligger utanför ansökningsområdet (vid L. Glittern i öster och Gångberget i väster). Ansökningsområdet bör inkludera hela verksamheten dels för att det är rimligt att den omfattas av tillståndets rättskraft och dels för att slippa pröva delar av verksamheten separat genom samråd eller liknande. Komplettera med Bolagets resonemang avseende detta.
- Tydliggör vad Bolaget avser med kommersiellt tillgänglig och ekonomiskt rimligt när det gäller radarstyrd hinderbelysning.

Miljökonsekvensbeskrivning

- Det är svårt att få en överblick av undantagen från restriktioner. Tydliggör och beskriv/bedöm påverkan/effekt och konsekvens av dessa mer ingående och hänvisa till den specifika platsen som undantaget gäller för. Intrång i naturvärden, kulturmiljövärden, nyckelbiotoper, naturvårdsprogram, frivilliga avsättningar osv behöver förklaras/motiveras. Det blir annars svårt att bedöma den totala påverkan som vindkraftprojektet ger.

- Strandskyddet och undantag från restriktioner när det gäller strandskydd behöver tydliggöras i avsnitt 4.4 och beskrivas/bedömas mer ingående i avsnitt 6.10 och hänvisa till den specifika platsen som undantaget gäller för. Vattenmiljön och djur och växter som lever i och vid vatten kan påverkas till följd av åsidosättande av strandskydd. Se även Länsstyrelsen Gävleborgs yttrande.
 - Uppförda/tillståndsgivna vindkraftparker i regionen (avsnitt 4.10) kan med fördel illustreras på en karta för att underlätta förståelsen av omgivningarna.
 - Förklara/utveckla beskrivningen av värdeskalen som används för bedömning (avsnitt 6). För skalorna positiv, ringa och liten låter det med formuleringen ”med eller utan skyddsåtgärder” förefaller skyddsåtgärderna vara överflödiga?
 - Som försiktighetsåtgärd i avsnitt 6.5 Ljus/hinderbelysning föreslås att radarstyrd hinderbelysning ska installeras under förutsättning att lagstiftning tillåter det eller undantag medges och att sådana system finns kommersiellt tillgängliga till ekonomiska villkor som inte är orimliga. Denna formulering medför att sökanden även behöver beskriva hur man planerar för hinderbelysning i det fall detta inte blir möjligt och den påverkan/effekter/konsekvenser som då uppstår på landskapet.
 - I bilaga 8, fågelinventering, till MKB:n står att slutsatserna angående kungsörn inte gäller eftersom kungsörn upptäckts vid ansökningsområdet under våren 2013. Ytterligare inventering krävs för att säkerställa att kungsörn inte påverkas av planerna med vindkraft. Komplettera inventeringen av kungsörn under häckningsperioden 2014 för att säkerställa häckningsplats och eventuell justering av etableringsområdet för vindkraft. I bilaga 8 står det vidare att det finns en sekretessbelagd rapport om kungsörn som kungsörnsgruppen har, det vore värdefullt för länsstyrelsen att ta del av denna för att kunna avgöra om vindkraft är lämpligt på platsen eller inte. Länsstyrelsen kan sekretessbelägga uppgifterna. I rapport daterad 2013-05-28 rekommenderades ett eftersök i slutet av juli för att kontrollera häckning – genomfördes denna och vilket blev i så fall resultatet?
 - Redovisa hur Bolaget resonerat kring skyddsavstånd mot häckande Smålom i Hästbergstjärnen. SOF:s rekommendation är en skyddszon om minst 1000 m runt sjöar och tjärnar där lommar regelbundet häckar.
 - Adulta exemplar av Flodpärlmussla har ej återfunnits enligt inventering 2006-2007 – och arten anges därför inte vara livskraftig utan i utdöende enligt klassificeringen. Kommentera/motivera ställningstagandet att flodpärlmusslans habitat inte behöver skyddas fortsättningsvis.
 - Förtydliga försiktighetsåtgärder för avsnitt 6.15 Kulturmiljö.
 - Sökanden bör skicka information om vindkraftsprojektet Hälsingeskogen till de boende i Finnbacka och Dalstuga, Rättviks kommun så att de får ta del av materialet och får möjlighet att yttra sig. Bifogat finns Rättviks kommuns yttrande.
- Ovan angivna kompletteringar ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 10 december 2013 i sex exemplar. Länsstyrelsens diarienummer ska anges. Kompletteringarna bör även lämnas in digitalt till dalarna@lansstyrelsen.se.

Om kompletteringarna inte kommer in kan Miljöprövningsdelegationen komma att pröva ärenden i det skick det föreligger eller avvisa ansökan om tillstånd.

Bolaget har i kompletteringarna även möjlighet att kommentera de synpunkter som framförts i inkomna yttranden från Länsstyrelsen Gävleborg, Ovanåkers kommun, Falu kommun, Rättviks kommun, Bollnäs kommun samt Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening.

Skälen för miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen bedömer att begärda kompletteringar är nödvändiga för tillståndsprövningen.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av ordföranden Inger Svanström och miljösakkunnig Alf Turesson.

Kompletteringen ska skickas in digitalt samt i sex tryckta exemplar. I de fall komplettering skickas in på CD-skiva eller motsvarande behövs även här sex exemplar.

På uppdrag av miljöprövningsdelegationen.

Veronica Driberg

Bilagor

Aktbilaga 8, Yttrande från Rättviks kommun

Aktbilaga 12, Yttrande från Falu kommun

Aktbilaga 13, Yttrande från Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening

Aktbilaga 15, Yttrande från Länsstyrelsen Gävleborg

Aktbilaga 16, Yttrande från Bollnäs kommun

Aktbilaga 18, Yttrande från Ovanåkers kommun

Kopia till

Länsstyrelsen Gävleborgs län, 801 70 Gävle

Rättviks kommun, Mark- och Planenheten, 795 80 Rättvik

Falu kommun, Miljöförvaltningen, 791 83 Falun

Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening, c/o Mats Axbrink, Sofiedalsvägen 13, 824 34

Hudiksvall

Bollnäs kommun, Miljö- och Byggnämnden, 821 80 Bollnäs

Ovanåkers kommun, Miljö- och byggavdelningen, 828 80 Edsbyn

Aktförvararen

Komplettering av ansökningshandlingarna för uppförande och drift av vindpark i Ovanåkers kommun

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun har fått en förfrågan från miljöprövningsdelegationen om eventuella önskemål om komplettering av ansökan för uppförande av en vindpark i Ovanåkers kommun. Sökande är Bergvik Skog AB. Förfrågan har dnr. 551-7900-2013 och anl. nr 2121-55.

Från Rättviks kommun har kommunekolog och kommunarkitekt deltagit i ett första samråd av ovanstående vindpark hösten 2012. Vi framfördes då önskemål om fotomontage från Dalfors, Dalstuga, Getryggen, Finnbacka, Dalstugubodarna och Hansberget i Bingsjö. Samtidigt framfördes önskemål om en samrådsutställning i Bingsjö bystuga och att föreningarna i Dalstuga och Finnbacka torde informeras om vindparken.

Inför samrådsmöte med allmänheten i Svabensverk den 28 augusti 2012 annonserades mötet i dagspressen och på anslagstavlor i Bingsjö, Dalstuga och Finnbacka. Fastighetsägare inom 3,5 km avstånd från vindparken fick särskild inbjudan per brev. Ansökan har därefter förändrats och ett av de föreslagna områden har utgått. Önskade fotomontage levererades till Rättviks kommun enligt den ändrade ansökan. Kommunen deltog inte i samråds möte 2 i Edsbyn under våren 2013 och avstod också från att yttra sig över den nya ansökan. Ytterligare ett samrådsmöte med allmänheten hölls 16 maj 2013, med annonsering i dagspressen och brev till fastighetsägare i närområdet.

I Rättviks kommun berörs framförallt de boende i Finnbacka och Dalstuga av planerad vindpark. Vindkraftverken kommer att vara synliga från båda dessa byar. Ingen förening eller organisation i dessa byar har fått ta del av samrådsmaterialet genom riktad inbjudan eller utskick. Vår önskan är därför att de boende i dessa byar får möjlighet att ta del av samrådsmaterialet och yttra sig om de så önskar. I Finnbacka finns en bystugeförening och i Dalstuga en intresseklubb som samlar merparten av de boende, med adresser enligt nedan.

Dalstuga intresseklubb, ordförande Karl-Erik Andersson, Dalstuga Byväg 23,
790 26 Enviken.

Finnbacka bystugeförening, kontaktperson Yvonne Backlund, Finnbacka
Byväg 66, 790 26 Enviken.

Lars Enlund
Samhällsutvecklingschef

Birgitta Johanson
Kommunarkitekt

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Birgitta Johanson

Bergvik Skog
c/o Pöyry SwedPower AB

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Ank 2013 -08- 29

Dnr 551-7900-2013

Synpunkter på samrådsunderlag för vindkraftsprojekt Hälsingeskogen

Rättviks kommun yttrade sig i början av år 2011 över ett förslag till tillägg till gällande översiktsplan för Ovanåkers kommun för vindkraft och stora opåverkade områden. Vi lämnade då synpunkter på etablering av vindkraft i nu aktuella vindbruksområden.

Vi påpekade att "landskapet i anslutning till sjön Amungen kommer att påverkas negativt av en vindpark inom området VK 4 i Ovanåkers kommun. Likaså kommer en vindpark inom område VK 1 att påverka landskapsbilden i Rättviks kommun." Föreslagna vindparker sammanfaller i stort med vindbruksområdet VK 4 i översiktsplanen och ett större område kring VK1. De båda områdena är placerade på höjder sydost om sjön Amungen.

Synligheten över öppna vattenspeglar är lång varför landskapsbilden i vår kommun kommer att påtagligt förändras med föreslagna etableringar. Bebyggelsen i Dalstuga och Getryggen är särskilt utsatt, men även Finnbacka, Bingsjö, Dalstugbodarna och Dalfors kan komma att påverkas negativt. Getryggen är belägen endast fyra kilometer från tänkt etablering och Dalstuga sju kilometer.

Sjön Amungen är av riksintresse för kulturmiljövård. Längs sjöns stränder finns stenåldersboplatser, gravar och slaggplatser från järnåldern samt fångstgropar från olika tidsåldrar. Amungen utgör idag en vacker orörd sjö med stort turistiskt värde. Bebyggelsen i Bingsjö är av riksintresse för kulturmiljövård och Dalfors, Finnbacka och Dalstugbodarna av regionalt intresse för kulturmiljövård. Omgivningarna påverkas inte enbart av vindkraftverken. Nya vägdragningar eller breddning av befintliga samt nya kraftledning ger också stor påverkan på landskapsbilden.

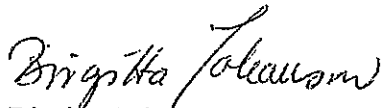
Sammantaget med kommande vindparker i Falu och Rättvik finns risk för att riksintresset Amungen kommer att påtagligt skadas i framtiden. I vår egen vindbruksplan har Radaberget, intill sjön Amungen, utpekats som riksintresse för vindbruk. Vi föreslår i vår vindbruksplan, av landskapsbildsmässiga skäl, att Radaberget exploateras först sedan andra områden för vindbruk tagits i anspråk.

Rättviks kommun vill därför att utvecklingen i området kring sjön Amungen och våra omgivande byar noga bevakas. Det behövs synlighetsanalyser och fotomontage från en rad känsliga platser och byar kring sjön Amungen samt från byarna Finnbacka och Bingsjö. Förutom föreslagna vindkraftverk bör synligheten från vindkraftverk i redan beviljade tillståndsansökningar i närbelägna områden i Falu kommun också redovisas. Rättviks kommun förutsätter att länsstyrelserna för en dialog över länsgränsen där påverkan på helheten vägs in som en faktor vid miljöprövningen.

Sammanfattning

Rättviks kommun är positiv till användande av vindkraft som förnyelsebar energikälla. Vindkraftverk, nya vägar och kraftledningsgator kan emellertid ge stor påverkan på landskapsbilden. Området kring sjön Amungen och omgivande byar är extra utsatt av önskemål om utbyggnad av vindkraft. Vid miljöprövningar av nya vindparker bör därför utvecklingen i området noga följas upp med synlighetsanalyser och fotomontage där påverkan från andra beviljade tillstånd att uppföra vindparker i området vägs in.

Kommunen ser också gärna att berörda byar i närområdet kan dra nytta av eventuell bygdepeng från framtida etableringar av vindkraftverk i Ovanåkers kommun oberoende av kommun- och länsgränser.

Birgitta Johanson
Kommunarkitekt

Minnesanteckningar från samrådsmöte med Rättviks kommun angående projekt Hälsingskogen

Tid och plats

Torsdagen den 20 september 2012, Kommunhuset, Vasagatan 1 (flygelbyggnaden), Rättvik

Deltagare

Birgitta Johansson, Kommunarkitekt, Rättviks kommun
Pia Söderström, Natur- och miljösamordnare, Rättviks kommun
Peter Svantesson, Bergvik Skog AB
Annie Jacobsson, konsult, Pöyry SwedPower AB

Syftet med mötet

Bergvik Skogs ambitioner med mötet var att informera om projektets status samt att diskutera Rättvik kommuns syn på projektet Hälsingskogen samt att få tips på t.ex. samrådsparter.

Mötet

Bergvik Skog redovisade hur samrådsprocessen fortskridit hittills, vilka utredningar som pågår, exempel på layouter och därtill hörande ljudberäkningar, fotomontage från Rättviks kommun samt tidplan för projektet.

Diskussioner/resultat av mötet

- Som uttryckts i yttrande från Samhällsutvecklingsförvaltningen (120705) är det framförallt landskapsbilden som är det som oroar Rättviks kommun. Detta p.g.a. det stora natur- och turismvärdet som kommunen tror kommer att påverkas negativt av vindkraftsetableringar i och kring kommunen. Birgitta och Pia önskar att få ta del av landskapsanalysen som är gjord för projektet och har även förslag på nya fotopunkter för montage. Även en synbarhetsanalys skulle vara intressant att ha som diskussionsunderlag.
- Intressanta/känsliga platser som nämndes på mötet var Bingsjö, Finnbacka, Dalstuga, Dalstugbodarna, Dalfors, Kvalnäs (udden vid Getryggen). Kompletterande fotomontage önskas från dessa platser. Nytt fotomontage från Bingsjö: t.ex. från Hansberget.
- Bergvik/Pöyry fick ta del av samrådsunderlaget för *Tillägg till översiktsplanen; Vindkraft i Rättviks kommun* där personer/föreningar yttrat sig över vindkraftsplanen och som Bergvik/Pöyry nu kan använda för att komma i kontakt med samrådsparter inom Rättviks kommun.
- Byföreningen i Finnbacka och Dalstuga kom upp som föreningar som troligen vill ta del av information om projektet.
- Birgitta och Pia föreslog att bystugan alt. affären i Bingsjö skulle kunna vara en bra plats för någon form av utställning med lite information om projektet.
- Kommunen vill bli kallade till det fysiska samrådsmötet med kommun/länsstyrelse och vill även bli informerade om den fortsatta samrådsprocessen.
- En samrådsredogörelse efter "samråd steg 1" vore värdefullt för Rättvik att få ta del av före samrådsmötet med kommuner och länsstyrelse.

Vid protokollet:

Annie Jacobsson

Miljöförvaltningen

Datum
2013-09-06

Diarienummer
MNM0999/12

Handläggare
Miljöinspektör
Peter Sjö
023-829 46
peter.sjo@falun.se

Akobilaga ¹²

Länsstyrelsen Dalarnas län
Miljöprövningsdelegationen
791 84 Falun

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Ank 2013 -09- 11

Dnr 551-7900-2013

Beslut om yttrande om komplettering av ansökan (ert dnr 551-7900-2013)

Beslut

Miljönämnden anser att ansökan behöver kompletteras enligt följande:

1. Punkt 2 i miljönämndens samrådsyttrande 2013-05-24 har inte beaktats fullt ut i ansökan. Vi har bett att MKB:n skulle belysa ett alternativ där Områdets södra gräns flyttas en dryg kilometer norrut, dvs ungefär i höjd med Gäddvikstjärnen och Björntjärnen. Vad skulle ett sådant alternativ innebära för minskad påverkan vid Gårdviksbo när det gäller ljud och utsikt och vad skulle det medföra när det gäller minskad energiproduktion?

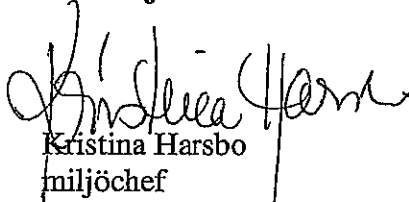
Beskrivning av ärendet

Bergvik Skog AB har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken att uppföra och driva en vindkraftpark nordost om Svabensverk i Ovanåkers kommun. Länsstyrelsen har gett möjlighet att lämna yttrande om handlingarna behöver kompletteras. Eftersom anläggningen kan påverka miljö- och hälsoskyddet även i Falu kommun har även miljönämnden fått möjligheten.

Skälen för beslutet

Den sökta anläggningen påverkar förhållandena för boende och naturmiljö i norra delen av Falu kommun. Miljönämnden avser att lämna yttrande i den slutliga remissen i ärendet. För att kunna bedöma inverkan på miljön och vilka krav som är rimliga behövs de ytterligare uppgifter som miljönämnden bett om ovan.

För miljönämnden

Kristina Harsbo
miljöchef

Ank 2013-09-16

GLOF:s Kungsörnsgrupp
Arbrå 2013-09-15

Dnr 551-7900-2013

Länstyrelsen W-län

Synpunkter på ansökan "Hälsingeskogen" från Bergvik skog vad gäller kungsörn, Kungörelse Dnr 551-7900-2013.

I denna första remissrunda har vi en synpunkt som vi vill ta upp för beaktande. Det är att vi vill att ytterligare inventering görs under häckningsperioden 2014 för att ha ett bättre underlag inför de beslut som ska tas.

Under inventeringen i år konstaterades spelflygande kungsörnar i området för ansökan. Vi i kungsörnsgruppen, och även inventerare från Grouseexpeditions, gjorde flera observationer av spelflykt och revirmarkeringar och det under en längre tid. Vi kunde efter detta konstatera att området hyser ett kungsörnsrevir. Gemensamt med Grouseexpeditions har vi letat boplatser i området utan resultat. Därför anser vi att mer kunskap behövs om reviret och boplatser innan ett beslut kan tas.

Kungsörnen reproducerar sig långsamt och varje individ som blir dödad av el, trafik, vindkraft m.m. blir ett stort avbräck för stammen. Därför är det av vikt att i ett tidigt skede i planeringen av storskaliga exploateringar som denna ansökan innebär ta de hänsyn som krävs för att så långt som möjligt skydda en rödlistad art som kungsörnen.

GLOF:s kungsörnsgrupp
Calle Zetterlund

Länsstyrelsen
Gävleborg

Miljöskyddsenheten
Ulrika Nilsson
direktnr 010-225 14 96
ulrika.nilsson@lansstyrelsen.se

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Ank 2013 -10- 02

Dnr 551-7900-2013

YTTRANDE

2013-10-01

1 (5)

Dnr 551-5629-13
Dossnr 2121-155

Länsstyrelsen Dalarna
Miljöprövningsdelegationen
791 84 FALUN

Aktbilaga 15

Yttrande angående behov av kompletteringar av ansökan om tillstånd för vindpark Hälsingeskogen

Länsstyrelsen har av miljöprövningsdelegationen getts möjlighet att lämna synpunkter med anledning av ansökan om tillstånd samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning i nedan angivna ärende:

Ärende: 551-7900-2013

Angående: Ansökan om tillstånd för uppförande och drift av vindkraftpark Hälsingeskogen

Sökande: Bergvik Skog AB (bolaget)

Översända handlingar: Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Yttrande avseende kompletteringsbehov

Med anledning av miljöprövningsdelegationens förfrågan vill länsstyrelsen framföra nedanstående synpunkter.

Ansökan

1. Bolaget ansöker om tillstånd att inom ansökningsområdet som framgår av bilaga 1, på de fastigheter som framgår av bilaga 2 i Ovanåkers kommun, Gävleborgs län, uppföra och driva en gruppstation för vindkraft med maximalt 83 vindkraftverk med tillhörande anläggningar, vägar och kringutrustning. Av bilaga 1.20, vägnät och 1.22 elnät framgår att några mindre sträckor av det interna väg- och kabelnätet ligger utanför det av bolaget angivna ansökningsområdet (se vid L. Glittern i öster och Gångberget i väster). Länsstyrelsens grundsyn är att ansökan bör ta höjd för hela verksamheten dels för att det är rimligt att den omfattas av tillståndets rättskraft och dels för att slippa "pröva" delar av verksamheten separat genom samråd och liknande. Länsstyrelsen önskar att bolaget utvecklar hur man resonerat avseende detta.
2. Det bör förtydligas vad bolaget avser med igångsättningstid kopplat till i anspråktagande av tillståndet. I vilken mån anser bolaget att de delar av tillståndet som inte tagits i anspråk vid igångsättningstidens utgång

fortfarande kan tas i anspråk efter denna tidpunkt. Kompletteringsbegäran anknyter till markanvändning och eventuell risk för låsning av markanvändningen över lång tid inom delområden som kanske inte används i ett första skede. Det är inte otänkbart att en vindkraftpark av den här storleken uppförs i olika skeden.

3. Bolaget yrkar på att tillståndet ska gälla tills vidare. Livslängden för vindkraftverk uppges i dagsläget vara omkring 20-35 år. Länsstyrelsen anser därför att bolaget tydligare ska motivera yrkandet avseende tillståndstid samt i vilken mån miljökonsekvensbeskrivningen beskriver tiden efter det som idag anges som livslängd för vindkraftverken.
4. Ansökan behöver kompletteras med information om vad bolaget avser med kommersiellt tillgänglig och ekonomiskt rimligt när det gäller radarstyrd hinderbelysning. Länsstyrelsen anser att dessa frågor ska avgöras i tillståndsprövningen och det behövs därför ett utvecklat underlag för beslut i denna fråga.

Bolaget behöver dessutom utveckla påverkansanalysen i MKB:n utifrån att radarstyrd hinderbelysning inte skulle installeras. I dag är påverkan endast beskriven utifrån att hinderbelysningen förses med radarstyrning. Bolagets yrkande innebär dock att det helt saknas information om under vilka förutsättningar detta skulle vara aktuellt och det innebär att miljökonsekvenserna endast beskrivs utifrån en skyddsåtgärd som det är omöjligt att bedöma om den överhuvudtaget är aktuell.

5. I tredje stycket i villkorsförslag 7 skriver bolaget att en första kontroll av den ekvivalenta ljudnivån ska göras senast sex månader efter att samtliga vindkraftverk är uppförda. Detta är en skrivning som miljöprövningsdelegationen själva använt sig av i tidigare tillstånd. Länsstyrelsen anser emellertid att skrivningen är otydlig och kan medföra tolkningsmöjligheter. Eftersom ansökan gäller en boxmodell där det är oklart hur många verk som kommer att byggas måste det förtydligas när samtliga verk kan anses vara uppförda.
6. I villkorsförslag 16 om ekonomisk säkerhet föreslår bolaget i tredje stycket att den initiala avsättningen får ske i omgångar inför byggnation av respektive vindkraftverk. Länsstyrelsen har i stor inget att erinra mot den uppdelning som bolaget föreslagit vad gäller avsättning av säkerheten. Dock anser länsstyrelsen att den initiala avsättningen bör göras inför byggetapper istället för enskilda vindkraftverk, eftersom det skulle medföra en allt för omfattande administration som också skulle kunna påverka

projektiden negativt. Bolaget får gärna utveckla skälen till varför de tidiga avsättningarna kopplas till enskilda vindkraftverk.

7. Bolaget har åtagit sig att undanta det område som utgör strandskydd för Väst-Skogtjärnen (förutom gällande breddning och ombyggnation av befintliga vägar och i undantagsfall även nyetablering av väg), men anser att strandskyddet i övrigt kan åsidosättas då ingen negativ påverkan bedöms ske. Ett av skälen som bolaget i MKB:n framhåller är att områden vid många vattendrag och sjöar i viss mån omfattas av undantagsområden med anledning av naturvärden.

Länsstyrelsen anser att påverkan på vattenmiljön till följd av åsidosättande av strandskyddet är för dåligt utredd. Vattenmiljön och förutsättningarna för djur och växter som lever i och vid vatten kan påverkas även av arbeten på mark. Till exempel kan anläggandet av en väg eller en kabeldragnings parallellt med ett vattendrag medföra att stora delar av kantzonen avverkas eller påverkas. Det kan leda till stor påverkan särskilt på vattendrag som hyser skyddsvärda och känsliga arter t.ex. flodpärlmussla. Länsstyrelsen anser därför att bolaget bör vidareutveckla sin talan.

Här vill länsstyrelsen även passa på att inflika att bolaget inte nämner kabeldragningar när man diskuterar undantag från restriktioner och om/nybyggnation av väg. Om det är avsiktligt eller inte kan länsstyrelsen inte uttala sig om men kabeldragnings sker ofta i anslutning till väg vilket ofta bedöms lämpligt ur markanvändningssynpunkt.

Miljökonsekvensbeskrivning

Utöver vad som framförts ovan anser länsstyrelsen att MKB:n behöver kompletteras och förtydligas med följande uppgifter:

8. Länsstyrelsen anser att det är önskvärt att den geohydrologiska beskrivningen kompletterades med en karta där delavrinningsområdena redovisas tillsammans med exempellayouten (inklusive vägar). Detta för att ge läsaren en visuell bild av storleksordningen vad gäller bygg- och infrastrukturåtgärder inom respektive delavrinningsområde.

Länsstyrelsen önskar även att bolaget utvecklar resonemanget kring behov av skyddsåtgärder med anledning av resultatet av den geohydrologiska utredningen. Av utredningen framgår att två av delavrinningsområdena kan vara särskilt känsliga (2 och 5) och att diken måste anläggas med särskild omsorg, eftersom områdena har avrinning mot en ås. Det framgår också att de flesta vindkraftverk kommer att anläggas på de mindre känsliga områden

såsom höjder och att de flesta vägar går i delavrinningsområden med avrinning till öster eller söder. Det framgår dock inte hur bolaget resonerat kring annan infrastruktur t.ex. ytor för uppläggning av massor, uppställning av fordon och andra ytor som inte är kopplade till vindkraftverk och vägar.

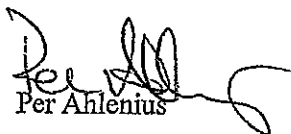
9. Av MKB:n (s 115) framgår att om vindkraftverk placeras i direkt anslutning till Gruvbergsleden eller cykelleden som passerar genom området kommer lederna, om ledansvariga önskar, att dras om. Länsstyrelsen önskar att bolaget förtydligar uppgifterna. Det är oklart om detta är ett åttagande och i vilken egenskap (sökande eller markägare) som bolaget gör detta åttagande. Det är därför oklart hur uppgifterna ska värderas i tillståndsprovningen.
 10. Av figur 27 i MKB:n redovisas ett exempel på undantag från bolagets åttaganden som berör kulturmiljön. Enligt figurtexten så passerar en befintlig väg genom föreslagen skyddszon för kulturvärde. Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om denna skyddszon överensstämmer med de som anges under rubriken "Åtgärdsförslag, Skyddsområden och snittsling" på s 33 i bilaga 6, Kulturinventering. Länsstyrelsen önskar också att bolaget förtydligar i vilken mån dessa skyddszoner kopplar till bolagets åttagande samt försiktighetsåtgärden, markering och avgränsning.
 11. I MKB:n s 144 beskrivs försiktighetsåtgärder med avseende på fysiska kulturlämningar inom området. Där framgår det att bolaget till de skyddsvärda objekten (fornlämningar) skyddas helt från påverkan. Något längre ned i samma stycke framgår att fysiska ingrepp i fornlämningar och dess närområden undviks i möjligaste mån. I undantaget från bolagets åttagande framhålls att fornlämningar kan komma att beröras vid breddning av någon befintlig väg, men att detta kommer att ske efter att nödvändiga tillstånd meddelats, Länsstyrelsen önskar att bolaget förtydligar vilken inriktning och nivå som gäller på försiktighetsåtgärdena.
- Övrigt*
12. En frivillig arkeologisk utredning har utförts av Arkeologiceentrum AB på uppdrag av bolaget och rapporten är bifogad MKB:n. Innan resultatet kan ligga till grund för samråd om slutlig utformning (villkorsförslag 3) ska de nypåträffade forn- och kulturlämningarna anmälas till Riksantikvarieämbetets fornminnesregister (FMIS) och rapporten lämnas in. Kopior på de bedömningar och anmälningar som görs till FMIS ska skickas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan därefter granska och formellt godkänna rapport och anmälningar enligt kulturminneslagen.

Länsstyrelsen bedömning

Länsstyrelsen anser i stort att MKB:n är väl genomarbetad. Till viss del är dock påverkansbeskrivningarna något schablonartade, vilket också avspeglas i hänsyns- och skyddsåtgärder samt undantag från åttaganden. Oklarheter kan leda till olika tolkningar vid samrådet med tillsynsmyndigheten (villkorsförslag 3) och ju tydligare åttagandena kan utformas utan att det ger en för kraftig begränsning i boxens flexibilitet är därför positivt. Länsstyrelsen är dock inte positiv till tvistelösningsklausulen som inte följer normal rättsinstansordning och skapar ett förfarande som varken tillhör tillståndsprovning eller tillsyn.

Med ovanstående kompletteringar bedömer dock länsstyrelsen att MKB:n bör ge ett tillräckligt beslutsunderlag.

Länsstyrelsen vill också framföra att de i bilaga 9 presenterade beskrivningarna av fotopunkterna är föredömligt tydliga. Det är lätt att orientera sig och man kan studera vindkraftparken utifrån såväl olika vädersträck som avstånd.

Per Ahlenius

Ulrika Nilsson

Kopia till:

Miljö- och byggkontoret i Ovanåkers kommun

Samhällsbyggnadskontoret i Bollnäs kommun

Falu kommun, Miljöförvaltningen, 791 83 FALUN

Rättviks kommun, Miljö- och byggenheten, 795 80 RÄTTVIK

MILJÖ- OCH BYGGNÄMNDEN**DELEGERINGSBESLUT**

2013-10-07

Dnr 2012-16530(-15)

Handläggare:

Peter Strömbäck

Telefon 0278-251 52

E-post peter.stromback@bollnas.se

Länsstyrelsen

Miljöskyddsenheten

801 70 Gävle

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Ank 2013 -10- 08

Dnr 551-7900-2013Aktbilaga

Yttrande till länsstyrelsen angående behov av komplettering av Bergvik Skog AB:s ansökan om tillstånd för uppförande och drift av vindkraftpark inom fastigheterna Alfta Kyrkby 20:4 m. fl. länsstyrelsens dnr 551-7900-2013

Handlingar

Remiss från länsstyrelsen i Dalarna angående behov av komplettering av ansökan från Bergvik Skog AB om uppförande och drift av gruppstation för vindkraft på fastigheterna Alfta Kyrkby 20:4, Flät 7:1, Hässja 2:2, 2:3, Norrby 2:21, Svabensverk 7:1 och Häsbo 1:1 i Ovanåkers kommun. Inkom 2013-08-08

Redogörelse

Ansökningshandlingarna med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har översänts från länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden bereds tillfälle att yttra sig angående behov av kompletteringar i ärendet innan ärendet kungörs och skickas på remiss.

Yttrande

Vid granskningen av inlämnad ansökan med tillhörande MKB lämnas följande kommentarer och synpunkter rörande bl a behov av kompletteringar.

Vindparkens lokalisering, omfattning och utformning – allmänna synpunkter

Aktuell ansökan omfattar tillstånd till uppförande och drift av en gruppstation för vindkraft med maximalt 83 vindkraftverk med maximal totalhöjd om 220 m, avverkning av skog samt anläggning av vägar och kran- och uppställningsplatser. Området som berörs ligger i sydöstra hörnet av Ovanåkers kommun med iakttaget skyddsavstånd på ca 1 km från kommungränsen till Bollnäs kommun.

Valt område berör eller ligger i omedelbar närhet till i översiktsplan för Bollnäs kommun – Tema vindkraft till följande områden; U2 – Utredningsområde. Frågeställning finns om området skall ingå i det stora opåverkade området SOO2. Naturvärden finns i området och motstående intressen föreligger vilket medför att området skall vidareutredas.

Norr om föregående område ligger i ÖP vindkraft ett stort opåverkat område – SOO2. Området uppfyller kriterierna för att klassas som stort opåverkat område. Ett flertal nyckelbiotoper och sumpskogar är registrerade samt biotopskydd

finns i området. Ett mycket stort antal fornlämningar finns framför allt i västra och södra delarna av området. Riktlinjerna är för områdena U2 och SOO2 är att områdena skall hållas fria från vindkraftutbyggnad. I sammanhanget bör nämnas att inom Bollnäs kommun pågår en översyn av aktuell Översiktsplan tema Vindkraft vilket har resulterat i att Kommunfullmäktige beslutade 2013-03-25 att den tematiska översiktsplanen inte längre är aktuell.

Bebyggelse i Bollnäs kommun som närmast påverkas av projektet ligger i anslutning till Kölsjön och Häsbosjön med ett avstånd på ca 2-5 km från projektområdet.

Lokaliseringen bedöms påverka landskapsbilden från utsiktspunkter i områdena U2, SOO2 samt byn Sjösveden och gårdarna vid Fredagsberget (Kölsjön). I samband med att ärendet kungörs och Bollnäs kommun avger yttrande kommer bedömningen av lokaliseringen där bl a påverkan på landskapsbilden ingår, att avspeglas i kommunens yttrande. I sammanhanget är sökandens landskapsanalys viktig och i denna är bildmontage från olika utsiktspunkter ett viktigt redskap. Det är positivt att sökanden även har redovisat rörliga bildmontage från t ex Sjösveden. De fotoillustrationer som redovisas i MKB:n bör kompletteras med rörliga illustrationer av påverkan på landskapsbilden vid mörkerförhållanden när hindersbelysningen är aktiverad.

Miljökonsekvensbeskrivning – synpunkter

Följande synpunkter om behov av kompletteringar lämnas över inlämnad miljökonsekvensbeskrivning;

Kap 6.4 Elektromagnetiska fält

I kap 6:4 saknas redovisning över hur fjärrövervakning av verken ska utformas tekniskt. Av hänsyn till personer som är känsliga för elektromagnetiska fält bör en strävan vara att hålla dessa på en så låg nivå som möjligt. Redovisningen bör kompletteras med vilka möjligheter som finns att dra t ex fiberoptisk ledning för kommunikation mellan vindkraftverken och var en eventuell sändarutrustning för mobila nätet avses att placeras.

Avveckling av verksamheten

En utförlig beskrivning av hur en avveckling av verksamheten skall ske saknas i såväl ansökan som miljökonsekvensbeskrivning. Det är enbart i föreslaget villkor nr 15 avvecklingen berörs i form av att en avvecklingsplan ska lämnas till tillsynsmyndigheten och därefter ska samråd om avvecklingen hållas.

Avvecklingsfasen bör beskrivas mer ingående. Vilka material kan återvinnas respektive måste gå till destruktion? Hur avvecklas ingående infrastruktur som nedgrävda kablar, vägar och transformatorer? Hur behandlas vindkraftverkens fundament vid en avveckling? Vilken miljömässig påverkan ger olika val av avvecklingsmetod/återställningsåtgärder?

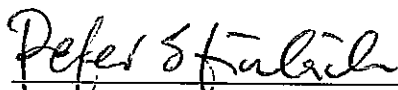
Kap 6.11 Fåglar

Underlaget för bedömning av påverkan och lämnade hänsyn till fågelfaunan i området baseras på en studie av företaget Grouseexpeditions.

Under rubriken försiktighetsåtgärder föreslås en skyddszon för smålom som häckar vid Häbergstjärnen. Den smalt tilltagna skyddszonen motiveras med att flygriktningen från tjärnen endast går i NV riktning. Det framgår inte av underlaget hur, i vilken omfattning och när flygrörelser för smålommen har kartlagts. Inventeringen bör kompletteras i detta avseende.

I samband med genomförd örninventering uppger Grouseexpeditionen att de har kontaktats av Gävleborg läns Kungsörnsgrupp angående en trolig kungsörnshäckning i närheten av ansökningsområdet där boplatsen ännu inte är lokaliserad. Vid Samhällsbyggnadskontorets kontakter med en representant i gruppen verifieras att ett nytt kungsörnsrevir har observerats i aktuellt område. Kungsörnsgruppens uppfattning är att en uppföljning av örninventeringen där särskild vikt läggs på att verifiera den nya informationen, bör göras under år 2014. Denna uppfattning delas av miljö- och byggnämnden.

MILJÖ- OCH BYGGNÄMNDEN
Samhällsbyggnadskontoret

Peter Strömbäck
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Delegeringsbeslut enligt 6 kapitlet 33 § kommunallagen. Miljö- och byggnämndens delegeringsordning antagen 2012-06-19 § 64.

Beslut till: länsstyrelsen Falun, akt, miljö- och byggnämnden för delgivning.

Miljö- och byggavdelningen

Aktbilaga 18

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Ank 2013-10-17

Länsstyrelsen i Dalarna

Miljöprövningsdelegationer Dnr 551-7900-2013

Veronica Driberg

791 84 FALUN

Yttrande om behov av kompletteringar för ansökan om tillstånd, vindpark Hälsingeskogen i Ovanåkers kommun

Miljö- och byggavdelningen i Ovanåkers kommun har av Länsstyrelsen i Dalarna fått möjlighet att lämna synpunkter på behov av kompletteringar på ansökan till vindpark Hälsingeskogen i Ovanåkers kommun, sökande Bergvik skog.

Miljö- och byggavdelningen har följande synpunkter:

Ansökan

- Bolaget ansöker om ett tillstånd som skall gälla tillsvidare. Ansökningshandlingarna redovisar inget resonemang som motiverar varför tillståndstiden inte skall vara begränsad till planerad livslängd för vindkraftsparken.
- Det behövs en beskrivning i MKB:n hur påverkan blir på omgivningen om radarstyrd hinderbelysning inte installeras. Idag finns endast beskrivning utifrån att radarstyrd hinderbelysning ska installeras men i ansökan finns en passus om ekonomisk rimlighet för att kunna installera den med radar.
- I ansökan begär företaget att strandskyddsbestämmelserna, med undantag för Väst-Skogtjärnen ej skall gälla inom ansökningsområdet. Konsekvenserna för denna begränsning bör utredas närmare där man på något sätt kommer att beröra strandskyddszonen. Området i anslutning till bäckar och mindre tjärnar kan vara mycket värdefulla och bevarandevärda för den biologiska mångfalden.
- Omfattning och konsekvenser av begränsningen av sökandes åtagande under punkt 4 (Åtaganden, sid 5-6 i ansökan) bör redovisas.
- Existerande och planerade vindkraftsområden i parkens närområde/region bör redovisas på en karta.

Miljökonsekvensbeskrivning

MKB:n bör kompletteras inom följande områden

3:6 Alternativ utformning

Sökande bör presentera en alternativ parklayout som är inom kommunens förespråkade vindkraftsområde (VK 1). Till den layouten bör nya fotomontage samt buller och ljudredovisningar göras.

Miljö- och byggavdelningen

6:2 Ljudutbredning

"Aktuell forskning" om bullerstörningar från vindkraftsparker är daterad 2007, finns ej senare forskningsrapporter om bullerpåverkan och ev. störningsupplevelser inom intervallet 35-40 dBA?

6:5 Ljus/hinderbelysning

Redovisningen berör endast valet av radarstyrd belysning. Komplettering behövs utifrån förslag till villkor punkt 5.

6:7 Friluftsliv, jakt, fiske och turism

Det saknas en beskrivning på hur Gruvbergsleden och den nyrenoverade cykelledens intressen och funktion skall bevaras vid ev. omledning.

6:9 Hydrologi

I avsnittet redovisas att områden i naturventeringen som är klassade som 1 och 2 helt undantas från vindkraftsetableringen. Samtidigt som åtagandet i "4:4 Utformning" begränsas i form av undantag för ombyggnad och breddning av befintliga vägar och i undantagsfall även nybyggnad av vägar. De undantag från restriktionsytorna som sökande gör gällande för vägdragningar m.m. bör i ansökan belysas hur det kommer att påverka naturvärdena i de berörda restriktionsytorna. Gör man till exempel vägbreddning och dikning i ett område med höga naturvärden knuten till vatten kommer det att påverka hydrologin i området. Effekterna av detta bör belysas för varje restriktionsyta som blir berörd och hur man om möjligt kan göra för att undvika detta.

6:10 Strandskydd

MKB:n saknar en analys av vad ett upphävande av strandskyddsbestämmelserna har för påverkan på den biologiska mångfalden i berörda strandskyddszoner. En dispensansökan är inte enbart en "administrativ åtgärd" utan en prövning av ingreppets tillåtlighet.

6:11 Fåglar

Under 2013 gjordes en uppföljande örninventering, rapport från 2013-05-28. I rapporten beskrivs att örnaktivitet fanns i området. Enligt rapporten rekommenderades ett eftersök i slutet av juli för att kontrollera häckning. Gjordes den och vad blev resultatet? En ytterligare örninventering i vår kan behövas för att se om örn har etablerats i området.

Bolaget bör redovisa skyddsavstånd mot smålom på 1 km (enligt SOF:s rekommendationer) där den häckar i Hästbergstjärnen. Minst 4 stycken vindkraftverk finns idag söder om tjärnen inom 1 km.

6:15 Kulturmiljö

Ansökan och MKB:n hänvisas tillåttaganden vad gäller "Fasta fornlämningar identifierade i inventering utförd av Arkeologcentrum AB". Hur kommer företaget att hantera nya objekt som dyker upp under projektering/utförandetiden?

Miljö- och byggavdelningen

6:17 Säkerhet

Vid vägar och leder i området färdas människor året runt. Hur resonerar bolaget om iskast och allmänhetens tillträde till dessa områden och de risker som det medför? Finns det vägar som nu är upplåtna för allmänheten som pga av risker från iskast kommer att stängas?

8 Sammanfattande slutsatser

Miljökonsekvensbeskrivningen sammanfattar i tabellform den påverkan som en etablering av vindparken kommer att medföra. Tabellen är en sammanfattning av de bedömningar som gjorts i de enskilda avsnitten. Verksamheten bedöms kunna drivas och etableras utan "någon betydande påverkan på miljön".

Miljökonsekvensbeskrivningen är omfattande men samtidigt präglad av begränsningar som är svåra att överskåda samt slutsatser att om försiktighetsåtgärder genomförs så kommer påverkan bli ringa. Det är svårt att få ett tydligt grepp om de sammantagna lokala konsekvenserna för området. Boxmodellen och begränsningar i åtaganden leder dessutom till ett omfattande behov av samråd med tillsynsmyndigheten.

Ansökan bör kompletteras med en karta där bilagorna 1, 1:15, 1:16, 1:24 kombineras för att se påverkan på omgivande intresseområden utanför vindparken.

För Miljö- och byggnämnden

Pär Lundagårds
Miljöinspektör

Åsa Törngren
Bygg- och miljöchef